

Regio.Digi.Hub

Regional Development Digital
Education HUB

Promovisanje regionalnog razvoja
izgradnjom kapaciteta sistema
stručnog obrazovanja odraslih (SOO)

Co-funded by
the European Union

Doživotno učenje za prekvalifikaciju/dokvalifikaciju, brzo prilagođavanje potrebama tržišta

Co-funded by
the European Union

Napomena

Podrška Evropske komisije za izradu ove publikacije ne predstavlja odobravanje sadržaja koji odražava stavove samo autora, i Komisija se ne može smatrati odgovornom za bilo kakvu upotrebu informacija sadržanih u njoj.

Broj projekta: 2021-1-RO01-KA220-VET-000028118

**Co-funded by
the European Union**

Regio.Digi.Hub
Regional Development Digital
Education HUB

Konzorcijum

ATLANTIS
ENGINEERING

BSC
Business Support Centre Kranj
Regional Development Agency of Gorenjska

ADR
Agenția pentru Dezvoltare Regională
N O R D - E S T

**THE REGIONAL
DEVELOPMENT
AGENCY BACKA**

**POLITEKNIKA
TXORIERRI**

ESTABLISHED 1890
**RUSE CHAMBER OF
COMMERCE AND INDUSTRY**

Co-funded by
the European Union

Sadržaj

- 01 DOŽIVOTNO UČENJE
- 02 DOŽIVOTNO UČENJE GOOGLE ALATI
- 03 PREKVALIFIKACIJA
- 04 DOKVALIFIKACIJA
- 05 ULAGANJE KOMPANIJA U
PREKVALIFIKACIJU U DOKVALIFIKACIJU
- 06 DOKVALIFIKOVANA/ PREKVALIFIKOVANA
RADNA SNAGA

01 - Šta je doživotno učenje

Opšte je poznato da se svet oko nas razvija brzim tempom i da bismo išli ukorak sa ovom realnošću, trebalo bi da negujemo filozofiju stalnog razvoja i poboljšanja. Svi mi treba da budemo doživotni učenici u 21. veku. Da bismo održali konkurentsku prednost u svemu što radimo, potrebno je da stalno održavamo svoje znanje svežim i oštrim.

Source: pixabay

Co-funded by
the European Union

01 – Šta je doživotno učenje (Video)

Video Reference: <https://www.youtube.com/watch?v=NljvcJUoNt4>

Co-funded by
the European Union

01 – Važnost doživotnog učenja

“Ako planirate sledeću godinu, uzgajajte kukuruz, ako planirate sledeću deceniju, uzgajajte drvo, ako planirate budući život, obrazujte čoveka” – Guanzi, kineski filozof i političar

Doživotno učenje je izgrađeno na nekoliko osnovnih komponenti koje su:

- Kontinuitet
- Kreativnost
- Naučite kako da učite sami

Doživotno učenje je nivo koji su ljudi danas dostigli kao rezultat njihove uključenosti u obrazovni sistem. Ljudi se moraju prilagoditi današnjim uslovima i promenama.

Svako je doživotni učenik! Deca uče kako da govore ili hodaju. Odrasli uče kako da koriste tablet ili kako da sašiju haljinu.

Doživotno učenje nam može pomoći u postizanju ličnog ispunjenja i zadovoljstva, bilo da sledimo lične interese i hobije ili profesionalne ciljeve.

Obraćajući pažnju na ideje i ciljeve koji nas motivišu, ono naas podstiče da poboljšamo sopstveni kvalitet života i osećaj sopstvene vrednosti. Potvrđuje da ljudi imaju prirodnu želju da istražuju, uče i rastu.

01 – Prednosti doživotnog učenja

Video Reference: <https://www.youtube.com/watch?v=QVysbQ82C8s>

- ✓ **Povećava produktivnost i veštine**

Učešće u doživotnom učenju može povećati radoznalost, što utiče na radni stav zaposlenog

- ✓ **Povećava mentalno zdravlje i samopouzdanje**

što više ljudi uče i izazivaju sebe, to im se više povećava samopouzdanje

- ✓ **Poboljšava zadovoljstvo kupaca**

Podsticanje celoživotnog učenja ne samo da povećava motivaciju zaposlenih već i povećava zadovoljstvo klijenata jer pojedinac sada ima nove perspektive o tome kako da pristupi svojoj profesiji.

- ✓ **Negovanje kooperativnog radnog okruženja**

Kada im se pruži prilika da uče, zaposleni to često čine kroz upoznavanje obaveza drugih na poslu. Kao rezultat toga, stiču dublje razumevanje drugih odeljenja osim svojih, a to promoviše timski rad.

- ✓ **Nivo lojalnosti zaposlenih raste**

Kada korporacija ulaže vreme u svoje radnike, ona ih podstiče da tamo rade duži vremenski period. Zaposleni razvijaju poverenje i poverenje u svoje poslodavce kada se osećaju cenjenim.

Co-funded by
the European Union

01 – Primeri doživotnog učenja

Učiti nove veštine

Postati član tima

Slušati obrazovne podcaste

Voditi Reflektivni dnevnik

Pohađajte kratak kurs

Co-funded by
the European Union

Source: [Pixabay](#)

02 - Google alati za doživotno učenje

Da li ste znali za Google-ove inicijative za učenje?

Google nudi brojne digitalne alate za otkrivanje i radoznalost pogodnih za doživotno učenje.

Hajde da istražimo neke od njih!

Co-funded by
the European Union

02 - Google alati za doživotno učenje

YouTube vam daje priliku da otkrijete razne video zapise koji će podstaći doživotno učenje.

Daje vam mogućnost da naučite bilo šta sa bilo kog mesta!

Istraži [YouTube](#)

Co-funded by
the European Union

02 - Google alati za doživotno učenje

Sa dnevnim prevodima od više od 100 milijardi reči, Google prevodilac pomaže u komunikaciji.

Istraži [Google Translate](#)

Co-funded by
the European Union

02 - Google alati za doživotno učenje

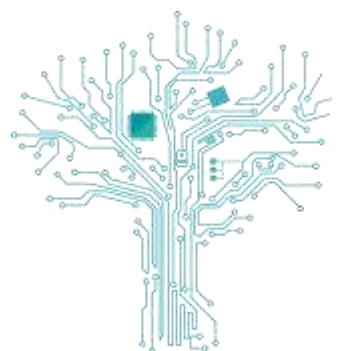
[This Photo](#) by Unknown Author is licensed under [CC BY-NC-ND](#)

Možete istražiti ceo svet koristeći Google Earth.

Istraži [Google Earth](#)

Co-funded by
the European Union

02 - Google alati za doživotno učenje

[This Photo](#) by Unknown Author is licensed under [CC BY-NC-ND](#)

Ako se suočavate sa poteškoćama da nešto opišete rečima, Google objektiv vam pomaže, koristeći kameru ili sliku za pretragu.

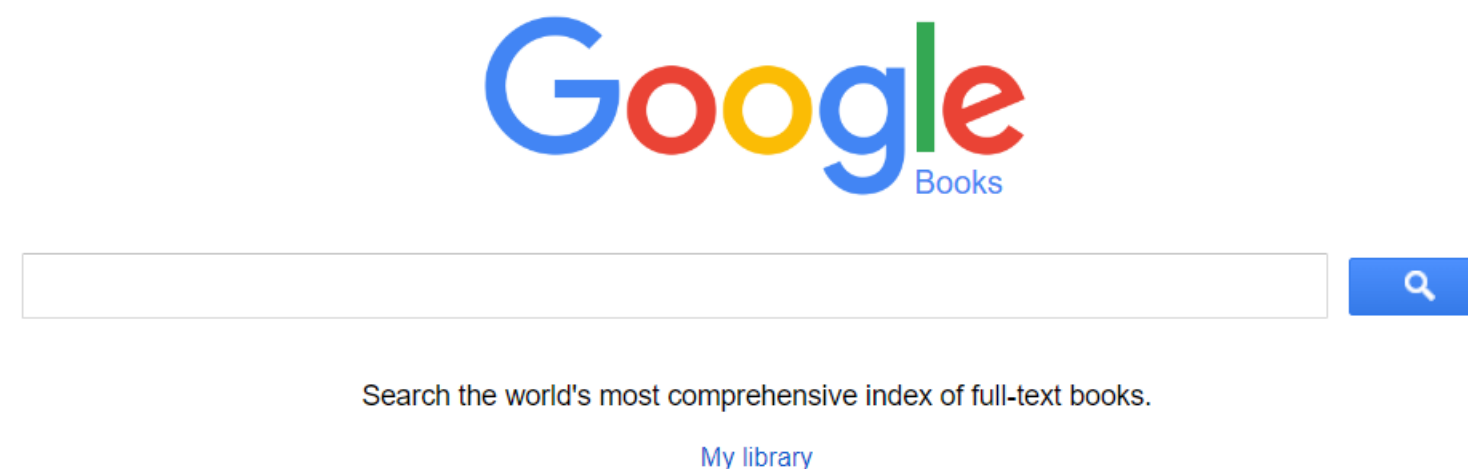
Istraži [Google Lens](#)

Co-funded by
the European Union

02 - Google alati za doživotno učenje

Postanite doživotni učenik i pregledajte najveću svetsku kolekciju knjiga dok se opušate kod kuće.

Istraži [Google Books](#)

Co-funded by
the European Union

02 - Google alati za doživotno učenje

Poboljšajte analitiku i veštačku inteligenciju koristeći unapred izgrađena rešenja, skupove podataka, koje pokreće BigKueri, Cloud Storage, Earth Engine i još mnogo toga.

Istraži [Public Datasets](#)

Co-funded by
the European Union

02 - Google alati za doživotno učenje

[This Photo](#) by Unknown Author is licensed under [CC BY-SA-NC](#)

Najbolji način da pronađete naučne članke i potražite naučnu literaturu o bilo kojoj temi.

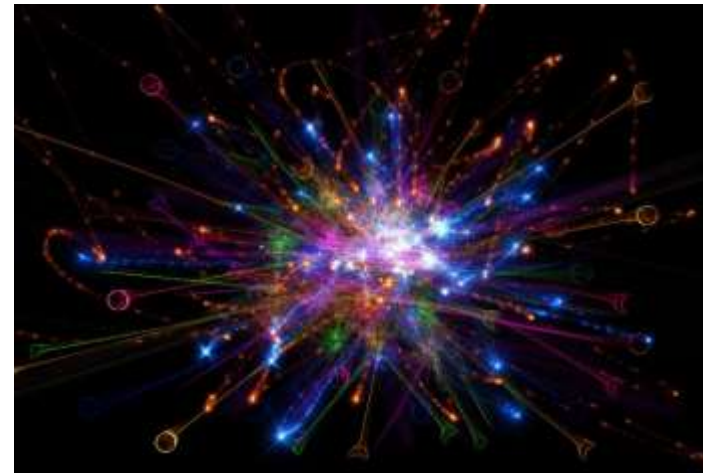
Istraži [Google Scholar](#)

Co-funded by
the European Union

02 - Google alati za doživotno učenje

Eksperimenti sa Google-om

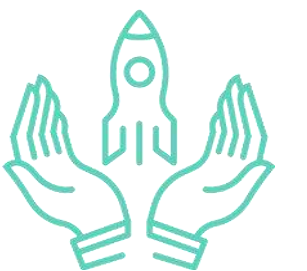
Source: [pixabay](#)

Otkrijte kolekciju onlajn eksperimenata koje možete da koristite za kreiranje umetnosti, muzike, virtuelnih izleta i još mnogo toga.

Istraži [Experiments with Google](#)

Co-funded by
the European Union

02 – Doživotno učenje

Zašto su dokvalifikacija i prekvalifikacija važne?

Jedan od prioriteta evropskih kreatora politike su dokvalifikacija i prekvalifikacija. Potrebni su jaki temelji veština i kontinuirano ažuriranje i sticanje novih veština, znanja i kompetencija zbog brzih promena tržišta rada i niza izazova, uključujući digitalizaciju i njen uticaj na budućnost rada, tehnološki napredak, životnu sredinu i socijalno uključivanje.

Video Reference: https://www.youtube.com/watch?v=J6_8Bqg3P8I

Co-funded by
the European Union

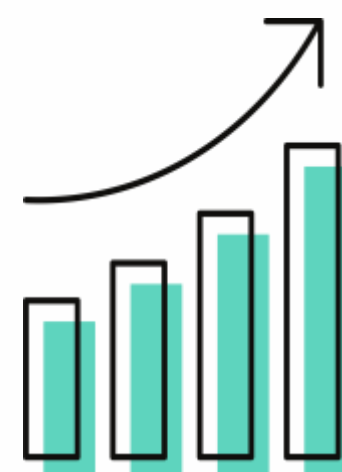
03 - Prekvalifikacija

Regio.Digi.Hub
Regional Development Digital
Education HUB

Definicija: Prekvalifikacija je procedura u kojoj radnici razvijaju nove veštine da bi prešli na drugu radnu ulogu u organizaciji ili da bi ispunili nove zahteve trenutne uloge. Često se dešava kada prethodne dužnosti ili odgovornosti zaposlenog postanu nevažne, kao rezultat tehnološkog napretka ili neusklađenosti veština.

Prema Svetskom ekonomskom forumu (VEF) za 2020. godinu, do 2030. godine **više od milijardu ljudi će trebati prekvalifikaciju**. To predstavlja jednu trećinu radne snage.

Kada proizvodni sistem pređe sa ručnog na mehanički, to je primer prekvalifikacije radne snage. Ručni radnici će morati da budu obučeni da bi naučili kako da rukuju i održavaju novu mašinu.

Preduzeća će morati da se restrukturiraju i kao rezultat toga postavljaju nove prioritete. Takođe će morati da prekvalifikuju svoje zaposlene ako žele da smanje troškove i maksimiziraju talenat koji već imaju.

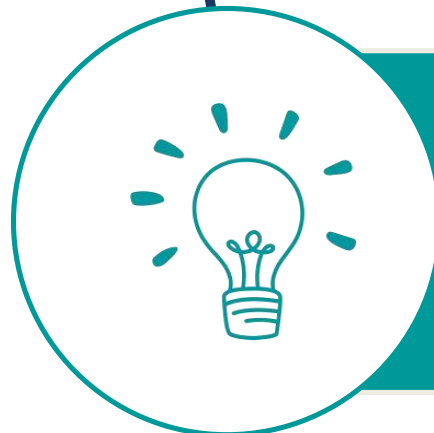

Co-funded by
the European Union

03 - Prednosti prekvalifikacije za organizacije

1. Smanjeni troškovi obuke zaposlenih
2. Zadržane procedure i znanja kompanije
3. Rešene predstojeće potražnje

4. Zadržavanje najboljih zaposlenih
5. Poboljšan moral na poslu

6. Poboljšane kompetencije svog osoblja
7. Prilagodljiviji zaposleni
8. Jača reputacija kompanije

03- Prednosti prekvalifikacije za zaposlene

Povećana sigurnost posla

Zaposleni koji se prekvalifikaciju se osećaju sigurnije u svom zaposlenju jer to podiže njihovu vrednost za organizaciju. To pokazuje da je njihova kompanija spremna da ulaže u njih i da njihov rad zahteva specijalizovana znanja i sposobnosti.

Steknite nove sposobnosti da unapredite svoju karijeru

Prekvalifikacija pomaže radnicima koji žele da sami promene svoje profesionalne puteve u postizanju svojih ciljeva. Ovo je sada presudno više nego ikad jer automatizacija i veštačka inteligencija zamenjuju brojne poslove, a tempo digitalnih promena se ubrzava.

Opcija za internu mobilnost

Pošto nove sposobnosti čine osobu kvalifikovanijom za fleksibilne zadatke ili zadatke višeg nivoa u organizaciji, prekvalifikacija pruža zaposlenima veću verovatnoću da ostanu u kompaniji. Zaposleni koji se prekvalifikovaju imaju prednost u proširenju svojih veština i napredovanju na korporativnoj lestvici u budućnosti, pored toga što će zadržati svoj posao u organizaciji.

04 - Dokvalifikacija

Definicija: *Dokvalifikacija je proces koji uključuje obrazovanje zaposlenih u novim setovima veština kako bi mogli napredovati na svojim postojećim pozicijama i imati koristi za kompaniju. Razvoj osobe na njenom putu karijere je često snažno vezan za usavršavanje. Dokvalifikacija se prvenstveno odnosi na radnike koji su stručnjaci u svojoj oblasti. Ovi radnici obično imaju prethodno iskustvo u poslovanju kao iu industriji.*

Svetski ekonomski forum takođe kaže da je **usavršavanje veština** ključno za ekonomski oporavak posle Covida; Do 2030. mogao bi povećati globalni BDP za skoro 6 biliona dolara i dodati 5,3 miliona novih radnih mesta.

Dokvalifikacija je linearna. Počinje sa već razvijenim veštinama i usavršava ih. Na primer, programer može unaprediti svoje veštine i da postane sistemski analitičar. Kako se posao menja da bi se iskoristila prednost digitalne transformacije, prekvalifikacija osposobljava zaposlene da se kreću bočno ili na novorazvijena radna mesta.

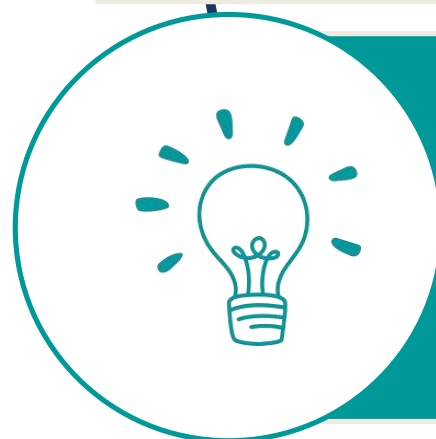

04- Prednosti dokvalifikacije za organizacije

1. Povećanje zadržavanja zaposlenih
2. Popunjavanje praznina u veštinama u organizaciji
3. Pобољшanje spremnosti za nepredviđene situacije
4. Promovisanje kulture učenja

5. Privlačenje novih talenata
6. Povećanje efikasnosti i produktivnost osoblja

7. Povećanje motivacije i zadovoljstva osoblja
8. Povećanje zadržavanja i zadovoljstva klijenata
9. Ušteda novca

04 – Prednosti dokvalifikacije za zaposlene

Pronađite nove oblasti interesovanja

Možete se povezati sa novim temama i oblastima koje mogu pobuditi vaše interesovanje učenjem novih sposobnosti.

Pošto se industrije stalno menjaju, možda ćete naučiti nove tehnike koje ranije niste koristili, a koje će vam pomoći da aktivirate strast prema onome što radite.

Secure your job

By expanding your knowledge and expertise on the topics and tools related to your professional role, learning new skills will help you be more effective and adept at carrying out your responsibilities. If you outperform yourself each year, your job stability is more likely to increase.

Getting ready for the future

You can better prepare yourself for future careers by upskilling.

04 - – Prednosti dokvalifikacije za zaposlene

Popunite prazninu u veštinama

Razvoj novih naziva poslova i funkcija se povećao zajedno sa razvojem novih alata i tehnologija. Na primer, sve je veća potražnja za novim radnim mestima kao što su programeri aplikacija, stručnjaci za računarstvo u oblaku, programeri veb portala.

Povećajte svoju svest i discipline

Razvijanje novih talenata koristi i vašem profesionalnom i ličnom razvoju. Učeci novi talenat, steći ćete i disciplinu, što bi moglo povoljno uticati na druge oblasti vašeg života.

Profesionalni razvoj

Sticanje novih veština će povećati vaše mogućnosti zapošljavanja i pomoći vam da se popnete na lestvici posla. Možete se prijaviti za zaposlenje na višem nivou sa boljom nadoknadom, lepšim radnim okruženjem i više odgovornosti ako imate potrebne sposobnosti.

Prekvalifikacija vs dokvalifikacija

 Reskilling	VS	 Upskilling
<ul style="list-style-type: none"> ● An employee learning a new set of skills in order to perform a different job.		<ul style="list-style-type: none"> ● An employee learning additional skills to be better equipped to do their current job.
<ul style="list-style-type: none"> ● Skills learnt are not related to current job role.		<ul style="list-style-type: none"> ● Employees improve their existing skills and learn skills related to their current job role.
<ul style="list-style-type: none"> ● Involves a change in career.		<ul style="list-style-type: none"> ● Does not usually involve a change in career.
<ul style="list-style-type: none"> ● Facilitated through job shadowing other employees.		<ul style="list-style-type: none"> ● Facilitated through training programs such as online learning, microlearning, classroom training, etc.
<ul style="list-style-type: none"> ● Helps organizations retain good talent.		<ul style="list-style-type: none"> ● Helps employees get new opportunities and develop talent for personal growth.

Source: [whitely](https://www.whitely.com)

Co-funded by
the European Union

Zašto su prekvalifikacija i dokvalifikacija važne – Razlog 1

1

Uticaj COVID-19

Pandemija je izazvala porast stope nezaposlenosti, dok je sigurnost posla doživela obrnuti trend. Ovo je ugrozilo sposobnost ljudi da zarađuju za život i izazvalo veliki pad svetske ekonomije.

Međutim, kao što istorija pokazuje, veliku prirodnu katastrofu ili pandemiju obično prati vreme prosperiteta. Prema istraživanju, svet će uskoro doživeti procvat nakon pandemije, uprkos činjenici da je COVID i dalje prisutan.

Učenje novih veština će vas dovesti u bolju poziciju da imate koristi od jače ekonomije s obzirom na sav ovaj razvoj i nadu.

Smart
Specialization

Co-funded by
the European Union

Zašto su prekvalifikacija i dokvalifikacija važne – Razlog 2

2

Širenje inovacija i digitalne tehnologije

Iako je digitalna ekonomija već rasla pre COVID-a, epidemija je ubrzala ovaj proces. Radno mesto je doživelo neke značajne promene kao rezultat ovoga. Oni se sastoje od:

- Digitalna transformacija: Dok su kompanije ranije oklevale da konvertuju svoje konvencionalne sisteme u digitalne, pandemija ih je praktično primorala na to pritiskom na njihovu digitalizaciju. Kao rezultat toga, stvaranje novih aplikacija, sistema i softvera se dramatično povećalo. Kao rezultat toga, poslodavci moraju da prekvalifikuju svoje radnike da koriste ovu tehnologiju.
- Nove radne uloge: Kao rezultat digitalizacije, pojavljuju se nova radna mesta koja nisu bila pre deset godina. Oni su često povezani sa korišćenjem i kreiranjem tehnologije, uključujući: programere aplikacija, stručnjake za računarstvo u oblaku, menadžere društvenih medija i menadžere korisničkog iskustva. Kao rezultat toga, sve više ljudi želi da stekne ove talente i nađe posao u rastućoj tehnološkoj industriji.
- Automatizacija: BBC izveštava da bi „do 20 miliona radnih mesta u proizvodnji širom sveta moglo da bude zamenjeno robotima do 2030. radnici su primorani da se prekvalifikovaju ili unaprede svoje veštine kako bi pronašli drugi posao kada njihov posao postane višak.

Smart
Specialization

Co-funded by
the European Union

Zašto su prekvalifikacija i dokvalifikacija važni – Razlog 3

3

Nedostatak veština

kao rezultat digitalizacije, raste potreba za novim veštinama, što je problematično. U svetu je trenutno prisutan nedostatak veština vezanih za nove poslove zasnovane na tehnologiji.

10 najtraženijih veština za 2020. su sledeće:

1. Složeno rešavanje problema
2. Kritičko mišljenje
3. Kreativnost
4. Upravljanje ljudima
5. Koordinacija sa drugima
6. Emocionalna inteligencija
7. Donošenje odluka
8. Uslužna orijentacija
9. Pregovaranje
10. Kognitivna fleksibilnost

Smart
Specialization

Co-funded by
the European Union

Video – Dokvalifikacija i prekvalifikacija

Video Reference: https://www.youtube.com/watch?v=J6_8Bqg3P8I

Co-funded by
the European Union

05 - Kompanije koje ulažu u prekvalifikaciju/dokvalifikaciju osoblja

The privatna kompanija u Sjedinjenim Američkim državama, **Walmart**, je 2021. godine izjavila da će potrošiti skoro milijardu dolara u narednih pet godina kako bi svom osoblju omogućila besplatan pristup visokom obrazovanju i razvoju veština. Kroz svoj obrazovni program Live Better U (LBU), kompanija će finansirati 100% školarine i knjiga za sve saradnike koji učestvuju.

Co-funded by
the European Union

05- Kompanije koje ulažu u prekvalifikaciju/dokvalifikaciju osoblja

Verizonov projekat dokvalifikacije, Skill Forward, nudi besplatnu obuku tehničkih i mekih veština kako bi se američki radnik pripremio za profesije u tehnologiji. Učesnici mogu birati između niza programa od 10 do 15 nedelja u ulogama kao što su: analitičar bezbednosti na internetu; Specijalista za IT podršku; Junior web developer; Junior Full Stack Java Developer; Junior Cloud Practitioner; i analitičar digitalnog marketinga. Verizonova posvećenost od 44 miliona dolara da obuči 500.000 pojedinaca za tražene tehnološke poslove do 2030. uključuje Verizon Skill Forward.

Co-funded by
the European Union

05- Kompanije koje ulažu u prekvalifikaciju/dokvalifikaciju osoblja

McDonald's Archways to Opportunity je širok obrazovni projekat koji se sastoji od niza programa koji imaju za cilj da prošire pristup zaposlenima visokom obrazovanju i izgledima za zapošljavanje. Program nudi učesnicima priliku da unaprede svoje znanje engleskog jezika, besplatno steknu diplomu srednje škole, završe fakultet uz pomoć finansijske podrške i koriste besplatne usluge obrazovanja i karijernog vođenja.

Co-funded by
the European Union

05- Kompanije koje ulažu u prekvalifikaciju/dokvalifikaciju osoblja

Google nudi onlajn obuku u osnovnim i sofisticiranim IT konceptima, uključujući praktične projekte, kao i pristup pomoći u karijeri kroz svoj revolucionarni program sa interaktivnim sadržajem.

Co-funded by
the European Union

05- Kompanije koje ulažu u prekvalifikaciju/dokvalifikaciju osoblja

Marriott International nudi dva programa razvoja osoblja i dosledno je ocenjen kao najbolji poslodavac u azijsko-pacifičkoj oblasti. Mladi koji završe fakultet obučavaju se u programu **Global Voiage Leadership Development** kako bi postali budući lideri u kompaniji.

Co-funded by
the European Union

06 - Kako prekvalifikovati i dokvalifikovati radnu snagu za digitalno doba

Video reference: https://www.youtube.com/watch?v=3sdm65O_2jI

Co-funded by
the European Union

Izvori

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042811030023>

<https://www.valamis.com/hub/lifelong-learning#importance-of-lifelong-learning>

<https://www.guykat.com/blog/5-benefits-of-promoting-lifelong-learning-in-the-workplace>

<https://whatfix.com/blog/reskilling/>

<https://www.betterup.com/blog/reskilling>

<https://edyoucated.org/blog/benefits-of-upskilling-your-staff>

<https://www.skillsyouneed.com/rhubarb/upskilling-professional-life.html>

<https://www.eseibusinessschool.com/3-reasons-why-upskilling-or-reskilling-is-important-in-2021/>

<https://www.docebo.com/learning-network/blog/upskill-reskill-employees-covid-19/>

<https://goi.mit.edu/2022/04/21/five-companies-investing-in-upskilling-the-workforce/>

<https://learning.google/life/>

Co-funded by
the European Union

Hvala!

@Regio.Digi.Hub

Co-funded by
the European Union